

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Факультет «Транспортні технології»
Кафедра «Транспортні технології»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Декан факультету
_____ В. М. Сокирко
« ____ » _____ 201_ р.

Рекомендовано
навчально-методичною
комісією факультету,
протокол засідання № _____
від « ____ » _____ 201_ р.
Голова комісії
к.т.н., доц. _____ М. С. Виноградов

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни циклу дисциплін професійної та практичної підготовки

«ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Галузь знань 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура»
Спеціальність 7.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті
(за видами транспорту)»

Курс – I, семестр – 1 (денна та заочна форми навчання)

Рекомендовано кафедрою «Транспортні технології»,
протокол № _____ від « ____ » _____ 201_ р.

Зав. кафедрою
к. т. н., доц.

О. В. Толок

Програму склала
к.е.н., доц.

Н. О. Селезньова

« ____ » _____ 201_ р.

Горлівка – 201__

Лист перезатвердження робочої програми з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Внесено зміни до програми
_____ р.
« ____ » _____ 20 __ р.

Рекомендована кафедрою «Транспортні технології», протокол засідання № ____
« ____ » _____ 20 __ р.,
Зав. кафедрою
к.т.н., доц. _____ О.В.Толок

Затверджена навчально-методичною комісією факультету «Транспортні технології», протокол засідання № ____
від « ____ » _____ 20 __ р.,
Голова комісії
к.т.н., доц. _____ М.С. Виноградов

Внесено зміни до програми
_____ р.
« ____ » _____ 20 __ р.

Рекомендована кафедрою «Транспортні технології», протокол засідання № ____
« ____ » _____ 20 __ р.,
Зав. кафедрою
к.т.н., доц. _____ О.В.Толок

Затверджена навчально-методичною комісією факультету «Транспортні технології», протокол засідання № ____
від « ____ » _____ 20 __ р.,
Голова комісії
к.т.н., доц. _____ М.С. Виноградов

Внесено зміни до програми
_____ р.
« ____ » _____ 20 __ р.

Рекомендована кафедрою «Транспортні технології», протокол засідання № ____
« ____ » _____ 20 __ р.,
Зав. кафедрою
к.т.н., доц. _____ О.В.Толок

Затверджена навчально-методичною комісією факультету «Транспортні технології», протокол засідання № ____
від « ____ » _____ 20 __ р.,
Голова комісії
к.т.н., доц. _____ М.С. Виноградов

1 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ РОЗДІЛ

1.1. Загальні положення

Робоча програма складена на підставі Галузевого стандарту вищої освіти згідно з навчальними планами спеціальності 7.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті (за видами транспорту)», вимог Наказу Міністерства освіти України № 161 від 02. 06. 1993 р. та наказу АДІ ДВНЗ «ДонНТУ» №31 від 29.05.08.

«Транспортно-експедиторська діяльність» це одна із профілюючих дисциплін, яку вивчають студенти спеціальності «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)».

Дисципліна складається з таких розділів:

1. Організаційно-правовий статус агента перевізника і вантажовласника.
2. Транспортні аспекти зовнішньоторговельного контракту.
3. Правове регулювання внутрішніх і міжнародних перевезень вантажів.
4. Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування.
5. Експедиторські й агентські доручення.
6. Транспортно-експедиторське й агентське обслуговування операцій відправлення вантажів морським, залізничним, автомобільним, річковим і авіаційним транспортом.
7. Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів у дорозі проходження, перевантаження і перевірка вантажів у дорозі, досилання вантажів.
8. Транспортно-експедиторське й агентське обслуговування операцій прибуття вантажів на морському, залізничному, автомобільному, річковому й авіаційному транспорті.
9. Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах.
10. Експедиторські доручення на правовий захист майнових інтересів клієнта.
11. Транспортна складова зовнішньоторговельного контракту.
12. Організація роботи експедиторської і транспортно-агентської фірми

1.2. Мета викладання дисципліни

З переходом України до ринкових відносин відбулася корінна зміна ролі експедиторського капіталу в транспортному підприємстві й експедиторських послугах при організації процесу перевезень вантажів. Ці зміни стали наслідком науково-технічної революції на транспорті, що виразилася, зокрема,

у контейнеризації вантажної маси і переході на мультимодальні технології організації перевезень.

В даний час дві третини перевезень вантажів у контейнерах організують експедитори. При виконанні цих перевезень вони виконують функцію оператора перевезення вантажу в змішаному сполученні.

На земній кулі нараховується 35 тис. експедиторських фірм, у яких працюють 8 млн. чоловік.

Відбулася диверсифікація експедиторського обслуговування й особливо в країнах з колишньою плановою економікою.

В наслідок цього зараз 75 – 80% відправлень генеральних і контейнеризованих зовнішньоторговельних вантажів оформляється не відправниками вантажу, а експедиторськими й агентськими підприємствами, тому в усьому світі спостерігається зміна навчальних методик і вимог до кваліфікації сучасного експедитора, що вимагає від фахівця уміння створити оптимальну логістичну схему доставки вантажу від виробника до споживача, товару – від продавця до покупця за участю декількох видів транспорту, найчастіше з використанням спеціальних експедиторських документів оформлення договору перевезення.

На початку 90-х років Рада Міжнародної федерації експедиторських асоціацій (ФІАТА) з підготовки кадрів поширила серед своїх членів «міжнародний стандарт відповідності посади магістра в організації бізнесу з транспортно-експедиторських операцій», тобто підкреслив пріоритет вищої освіти для цієї професії.

Основною метою вивчення дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» є формування бази знань, необхідних для підготовки фахівця, здатного розробити транспортно-логістичну схему доставки товару і здійснити практично операцію з досягненням максимального зниження транспортної витрати як експедитора вантажовласника і забезпечення максимальної ефективності експлуатації транспортних засобів як агента перевізника.

1.3. Задачі вивчення дисципліни і основні вимоги до рівня засвоєння змісту дисципліни

Основними задачами вивчення дисципліни є вивчення правових норм, на базі яких здійснюється розробка транспортно-логістичної схеми доставки товару і здійснення операції з досягненням максимального зниження транспортної витрати як експедитора вантажовласника і забезпечення максимальної ефективності експлуатації транспортних засобів як агента перевізника.

Перелік знань, умінь та навичок студентів, які вони повинні мати після вивчення дисципліни:

1. Знати організаційно-правовий статус агента перевізника і вантажовласника.
2. Знати транспортні аспекти зовнішньоторговельного контракту.

3. Знати як відбувається правове регулювання внутрішніх і міжнародних перевезень вантажів.
4. Знати особливості транспортно-експедиційного обслуговування при перевезеннях різними видами транспорту.
5. Знати особливості оформлення транспортних документів, експедиторських і агентських доручень.
6. Знати як організується робота експедиторської і транспортно-агентської фірми.
7. Вміти оформляти транспортні документи.
8. Вміти оформляти транспортні документи, що є підставою для майнової відповідальності.
9. Отримати навички в розрахунках транспортних витрат і засобах зниження транспортних витрат.

1.4. Перелік дисциплін, необхідних для вивчення даної дисципліни

Дисципліна «Транспортно-експедиторська робота» має зв'язок з дисциплінами «Організація вантажних перевезень», «Взаємодія видів транспорту», «Економіка перевезень», «Організація та технологія навантажувально-розвантажувальних робіт».

Попередньо вивчаються певні дисципліни. Перелік забезпечуючих дисциплін приведений у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Перелік забезпечуючих дисциплін

Семестр	Назва дисципліни	Назва розділу (тем)	Номер розділів (тем)
7	Організація вантажних перевезень	Вантажі та їх класифікація. Обсяги перевезень та їх характеристики. Організація руху автомобілів на маршруті.	2, 4, 7
7	Взаємодія видів транспорту	Транспортно-експедиційне обслуговування його структура, варіанти та форми, перспективи розвитку ТЕП	7
8	Економіка перевезень	Ціноутворення та тарифи на АТР. Тарифи на експедиторські послуги	5
7	Організація та технологія навантажувально-розвантажувальних робіт	Елементи навантажувально-розвантажувальних робіт. Час простою автомобілів в пунктах навантаження та розвантаження, навантажувально-розвантажувальні пункти та склади	1

1.5. Місце дисципліни в професійній підготовці спеціаліста

«Транспортно-експедиторська діяльність» відноситься до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки і є завершальною при підготовці спеціалістів за спеціальністю 7.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)».

2. РОЗКЛАД НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН

Розподіл навчальних годин дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» за основними видами навчальних занять наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Розклад навчальних годин дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Види навчальних занять	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	годин	кредитів ECTS	годин	кредитів ECTS
Загальний обсяг дисципліни	162	4,5	162	4,5
1. Аудиторні заняття	68	1,9	16	
з них:				
1.1. Лекції	34		8	
1.2. Практичні заняття	34		8	
2. Самостійна робота	62	1,6	146	
з них:				
2.1. Підготовка до лекційних занять	34		96	
2.2. Підготовка до практичних занять	20		42	
2.3. Ознайомлення з періодичною фаховою літературою та нормативною документацією	8		8	
3. Контрольні заходи (іспит)	32			

3 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

3.1 Лекційні заняття

Мета проведення лекцій – надати студентам теоретичний матеріал, забезпечити засвоєння певного об'єму знань у тісному зв'язку з практикою.

Задачі проведення лекцій – навчити студента здійснювати доставку вантажів у якості експедитора вантажовідправника чи агента перевізника з мінімальними транспортними витратами.

В результаті вивчення лекційного матеріалу студенти повинні знати:

- організаційно-правовий статус агента перевізника і вантажовласника;
- транспортні аспекти зовнішньоторговельного контракту;
- правове регулювання внутрішніх і міжнародних перевезень вантажів;
- транспортно-експедиційне вантажів, перевезених транспортом загального користування;
- сутність й особливості оформлення експедиторських й агентських доручень;
- транспортно-експедиційне обслуговування на різних етапах доставки вантажу (відправлення, в дорозі, прибуття);
- транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах;
- сутність й особливості оформлення експедиторських доручень на правовий захист майнових інтересів клієнта;
- транспортну складову зовнішньоторговельного контракту;
- організацію роботи експедиторської і транспортно-агентської фірми.

Теми лекційних занять наведені у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Теми і зміст лекційних занять

№	Назва теми та її зміст	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Обсяг лекцій, ак. год	Обсяг самостійної роботи, ак.год	Обсяг лекцій, ак. год	Обсяг самостійної роботи, ак.год
1	2	3	4	5	6
1	<p>Модуль 1</p> <p>Організаційно-правовий статус агента перевізника і вантажовласника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - транспортно-експедиційне обслуговування вантажообігу – складова частина транспортної діяльності; - експедиторські і транспортно-агентські послуги; - договір експедирування; - правові взаємини експедиторів і транспортних агентів із принципалами і третіми особами; - договір транспортного агентування 	2	2	0,5	8

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
2	Транспортні аспекти зовнішньоторговельного контракту: - транспортний фактор – найважливіший компонент зовнішньої торгівлі; - предмет контракту; - якість товару; - термін і дата постачання, форма товарної ціни; - базисні умови постачання	2	2	0,5	8
3	Правове регулювання внутрішніх і міжнародних перевезень вантажів: - договір перевезення – правова норма транспортно-експедиційного обслуговування ; - правові норми міжнародних транспортних конвенцій, що регулюють правовідносини в сфері транспортно-експедиційного обслуговування ; - основні умови перевезень вантажів, обумовлені галузевими Статутами і Кодексами; - договір перевезення вантажу за товаросупроводжувальним документом	2	2	0,5	8
4,5	Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування: - залізнична експедиція; - перевезення вантажів судами морських і річкових регулярних ліній; - транспортно-експедиційне обслуговування на повітряному транспорті; - транспортно-експедиційне обслуговування на автомобільному транспорті; - транспортно-експедиційне обслуговування при перевезеннях вантажів у змішаному сполученні	4	4	1	8
6,7	Експедиторські й агентські доручення: - стандартизація форми експедиторського доручення; - експедиторське доручення на ведення розрахунків з експортних зовнішньоторговельних операцій; - агентські доручення на залучення вантажів до перевезення, на букировку і відкликання вантажів; - експедиторське доручення на оформлення стивідорного контракту; - експедиторське доручення на оформлення договору збереження зовнішньоторговельних вантажів; - експедиторське й агентське доручення на термінальне обслуговування; - експедиторське й агентське доручення, зв'язані зі страхуванням вантажів і транспортних засобів, з митним оформленням; - агентування контейнерного парку	4	4	0,5	8

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
8,9	Транспортно-експедиторське й агентське обслуговування операцій відправлення вантажів морським, залізничним, автомобільним, річковим і авіаційним транспортом	4	4	1	8
	Всього лекційних занять модулю 1	18	18	-	-
10	Модуль 2 Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів у дорозі проходження, перевантаження і перевірка вантажів у дорозі, досилання вантажів	2	2	0,5	8
11, 12	Транспортно-експедиторське й агентське обслуговування операцій прибуття вантажів на морському, залізничному, автомобільному, річковому й авіаційному транспорті	4	4	1	8
13, 14	Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах: - перевезень навалювальних, насипних, наливних вантажів; - перевезень швидкопсувних, небезпечних вантажів, вантажів під медико-санітарним, ветеринарним, фітосанітарним контролем; - перевезень великовагових, громіздких і негабаритних вантажів; - перевезень у супроводі провідників відправників вантажу (одержувачів), вантажів з оголошеною цінністю	4	4	1	8
15	Експедиторські доручення на правовий захист майнових інтересів клієнта: - організація претензійної роботи; - експедиторське доручення на оформлення претензій і позовів; - відповідальність сторін за порушення умов перевезень вантажів	2	2	0,5	8
16	Транспортна складова зовнішньоторговельного контракту: - визначення транспортних витрат при перевезеннях вантажів різними видами транспорту; - розрахунок транспортної складової ціни товару; - резерви зниження транспортних витрат	2	2	0,5	8
17	Організація роботи експедиторської і транспортно-агентської фірми: - ліцензування і стандартизація транспортно-експедиторської діяльності; - акумуляція транспортної інформації; - банківське і фінансове забезпечення операцій; - відповідальність експедитора і транспортного агента і її страхування	2	2	0,5	8
	Всього лекційних занять модулю 2	16	16	-	-
	Разом:	34	34	8	96

3.2 Практичні заняття

Мета проведення практичних занять – закріпити на практиці знання, що були отримані на лекціях.

Завдання практичних занять:

- вивчити додатковий матеріал, не викладений у лекційному курсі;
- навчитися використовувати на практиці теоретичні знання;
- придбати практичні навички оформлення необхідної документації.

В результаті виконання практичних занять студенти повинні вміти:

- вивчити структуру договору експедирування та перевезення;
- вивчити структуру транспортних документів при перевезеннях різними видами транспорту;
- вивчити структуру експедиторських та агентських доручень;
- розраховувати техніко-експлуатаційні показники роботи транспорту;
- визначати тарифи за транспортно-експедиційні послуги і вартість цих послуг;
- знати структуру документів, що оформляються при порушенні договору перевезень;
- знати структуру документів, що регламентують роботу експедиторської фірми.

Тематика практичних занять наведена у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Теми практичних занять

№	Назва теми практичного заняття	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		Обсяг практичних занять, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин	Обсяг практичних занять, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин
1	2	3	4	5	6
1	Модуль 1. Контракт купівлі-продажу товарів при зовнішньоторговельних операціях	8	5	4	7
2	Договори, що регламентують роботу експедиторської фірми	8	5	-	7
	Всього практичних занять модулю 1	16	10	-	-
3	Модуль 2. Заявки на виконання експедиторських послуг та на перевезення вантажів	4	2	-	7
4	Транспортні документи при міжнародних автомобільних перевезеннях	6	4	4	7

Продовження таблиці 3.2

1	2	3	4	5	6
5	Акти при порушенні умов договору перевезення	4	2	-	7
6	Претензії та позови при порушенні умов перевезення	4	2	-	7
	Всього практичних занять модулю 2	18	10	-	-
	Разом:	34	20	8	42

3.3 Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи – засвоєння студентом навчального матеріалу, що надається на лекціях, а також вивчення наукової та періодичної фахової літератури.

В наслідку самостійної роботи студенти повинні вміти:

- користуватись науковою та періодичною літературою;
- працювати з нормативними документами.

Самостійна робота студентів денної форми навчання складається з самостійної проробки лекційного матеріалу при підготовці до практичних і лекційних занять, ознайомлення з періодичною фаховою літературою та нормативною документацією. Самостійна робота студентів заочної форми навчання, крім цього, складається з виконанням контрольної роботи.

Виконання контрольної роботи є творчими процесами, що дозволяє:

– закріпити теоретичний матеріал, використовуючи його при організації транспортно-експедиторського обслуговування учасників транспортного процесу;

– навчити студентів вирішувати організаційно-управлінські завдання, що виникають у процесі виконання перевезень вантажів;

– надати студентам навички юридично грамотно складати документацію, пов'язану з перевезенням вантажів, особливо при здійсненні міжнародних перевезень;

– навчити студентів творчо використовувати правові норми й нормативні акти при виконанні контрольної роботи.

У процесі виконання контрольної роботи студенти заочної форми навчання повинні показати вміння проведення транспортно-експедиторського обслуговування учасників транспортного процесу в залежності від особливостей перевезень, також складати транспортну документацію для виконання перевезень.

Перш ніж приступати до виконання контрольної роботи, необхідно вивчити матеріал з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність». Потім, маючи досить чітке подання про розділ дисципліни й після знайомства з кожним поставленим у завданні питанням, необхідно вивчити спеціальну літературу. Це дозволить дати відповіді на поставлені питання й виконати практичні завдання у контрольній роботі.

Обсяг самостійної роботи наведено в таблицях 2.1, 3.1, 3.2.

4 ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1 Види контролю

Основні контрольні заходи:

- поточний контроль;
- модульно-рейтинговий контроль;
- підсумковий (семестровий) контроль - іспит.

Поточний контроль здійснюється на лекційних заняттях у вигляді контрольного опитування і на практичних заняттях шляхом перевірки засвоєння теоретичного матеріалу підготовленості студентів до конкретної практичної роботи та захисту робіт.

Модульно-рейтинговий контроль здійснюється для студентів денної форми навчання у вигляді письмового опитування у два етапи: перший – на восьмому тижні навчання; другий – на шістнадцятому тижні навчання.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді семестрового екзамену.

Семестровий іспит передбачає контроль засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу за семестр.

Студент допускається до семестрового контролю після одержання позитивного результату з контрольного опитування та виконання усіх практичних робіт.

4.2 Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Оцінка за окремі відповіді на окремі завдання поточного та підсумкового контролю з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» (а саме відповіді на завдання модульної контрольної роботи, відповіді на питання до захисту практичних робіт здійснюється за двадцятибальною шкалою («відмінно»-20, «добре»-15, «задовільно»-10, «незадовільно»-5) наступним чином:

Оцінку «відмінно» (17,00...20,00 – «А») заслуговує студент, який виявив всебічні та глибокі знання програмного матеріалу, який знає організаційно-правовий статус експедитора й агента перевізника, основні документи, що регламентують роботу транспорту, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування, транспортно-експедиційне обслуговування відправлення, прибуття вантажів, обслуговування їх в дорозі, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах, визначення транспортних витрат, вміє оформляти документи, необхідні для діяльності експедитора.

Оцінку «добре» (15,25...16,99 – «В» та 13,50...15,24 – «С») заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, який знає основні документи, що регламентують роботу транспорту, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування,

транспортно-експедиційне обслуговування відправлення, прибуття вантажів, обслуговування їх в дорозі, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах, визначення транспортних витрат, вмiє оформляти документи, необхідні для діяльності експедитора.

Оцінку «задовільно» (11,75... 13,49 – «D» та 10,00... 11,74 – «E») заслуговує студент, який виявив знання програмного матеріалу, який знає транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування, транспортно-експедиційне обслуговування відправлення, прибуття вантажів, обслуговування їх в дорозі, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах, вмiє під керівництвом викладача оформляти документи, необхідні для діяльності експедитора.

Оцінку «незадовільно» (0 ... 9,99 – «FX» та «F») виставляють студенту, який виявляє пропуски в знаннях основних положень програмного матеріалу, не знає організаційно-правовий статус експедитора й агента перевізника, основні документи, що регламентують роботу транспорту, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених транспортом загального користування, транспортно-експедиційне обслуговування відправлення, прибуття вантажів, обслуговування їх в дорозі, транспортно-експедиційне обслуговування вантажів, перевезених на особливих умовах, визначення транспортних витрат, не вмiє оформляти документи, необхідні для діяльності експедитора.

Рейтингова оцінка – підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студента з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» встановлюється викладачем кафедри «Транспортні технології» за розрахунком на підставі визначених коефіцієнтів значущості та застосовується для зіставлення оцінок в національній шкалі та шкалі ECTS (табл. 4.1).

Таблиця 4.1 – Шкали оцінки знань студентів

		Національна шкала		Рейтингова шкала	Шкала ECTS
Задовільні оцінки	Відмінно	Зараховано	17 балів і вище	A	
	Добре	Зараховано	15,25÷16,99 балів	B	
	Добре	Зараховано	13,50÷15,24 балів	C	
	Задовільно	Зараховано	11,75÷13,49 балів	D	
	Задовільно	Зараховано	10,0÷11,74 балів	E	
	Незадовільно	Незараховано	5,0÷9,99 балів	FX	
	Незадовільно	Незараховано	0,0÷4,99 балів	F	

4.3 Перелік питань до I модульно-рейтингового контролю знань студентів

1. Транспортно-експедиційне обслуговування вантажообігу.
2. Експедиторські і транспортно-агентські послуги.

3. Взаємовідносини сторін в договорі експедирування
4. Структура договору експедирування.
5. Виплата винагороди експедитору.
6. Правові взаємини експедиторів і транспортних агентів із принципалами і третіми особами.
7. Договір транспортного агентування.
8. Транспортний фактор – найважливіший компонент зовнішньої торгівлі.
9. Предмет контракту.
10. Якість товару.
11. Термін і дата постачання, форма товарної ціни.
12. Базисні умови постачання: EX Works (... named place) Франко завод, Free Carrier (...named place) Франко перевізник (...найменування міста) Free Alongside Ship (... named port of shipment) Франко вздовж борту судна (...найменування порту відвантаження).
13. Базисні умови постачання: Free On Board (... named port of shipment) Франко борт (...найменування порту відвантаження), Cost and Freight (...named port of destination) Вартість та фрахт (...найменування порту призначення), Cost, Insurance and Freight (...named port of destination) Вартість, страхування і фрахт (...найменування порту призначення).
14. Базисні умови постачання: Carriage and Insurance Paid To (... named place of destination) Фрахт/перевезення та страхування сплачені до (...найменування міста призначення), Carriage Paid To (... named place of destination) Фрахт/перевезення сплачені до (...найменування міста призначення).
15. Базисні умови постачання: Delivered At Terminal (... named terminal of destination) Поставка на терміналі (... найменування терміналу), Delivered At Point (... named point of destination) Поставка в пункті (... найменування пункту), Delivered Duty Paid (... named place of destination) Поставка зі сплатою мита (...найменування міста призначення).
16. Договір перевезення – правова норма транспортно-експедиційного обслуговування.
17. Правові норми міжнародних транспортних конвенцій, що регулюють правовідносини в сфері транспортно-експедиційного обслуговування.
18. Коносамент та його види.
19. Основні умови перевезень вантажів, обумовлені галузевими Статутами і Кодексами.
20. Договір перевезення вантажу за товаросупроводжувальним документом.
21. Ордер та штурманська розписка.
22. Залізнична експедиція.
23. Перевезення вантажів судами морських і річкових регулярних ліній.
24. Транспортно-експедиційне обслуговування на повітряному транспорті.
25. Транспортно-експедиційне обслуговування на автомобільному транспорті;
26. Транспортно-експедиційне обслуговування при перевезеннях вантажів у змішаному сполученні.
27. Експедиторська транспортна накладна.
28. Стандартизація форми експедиторського доручення.

29. Експедиторське доручення на ведення розрахунків з експортних зовнішньоторговельних операцій.
30. Інкасова форма розрахунків з експортних зовнішньоторговельних операцій.
31. Аккредитивна форма розрахунків з експортних зовнішньоторговельних операцій.
32. Агентські доручення на залучення вантажів до перевезення, на букировку і відкликання вантажів.
33. Експедиторське доручення на оформлення стивідорного контракту.
34. Експедиторське доручення на оформлення тальманського контракту.
35. Експедиторське доручення на оформлення договору збереження зовнішньоторговельних вантажів.
36. Експедиторське й агентське доручення на термінальне обслуговування.
37. Експедиторське й агентське доручення, пов'язані зі страхуванням вантажів і транспортних засобів.
38. Експедиторське й агентське доручення, пов'язані з митним оформленням.
39. Агентування контейнерного парку.
40. Складська квитанція, просте складське свідоцтво та подвійне складське свідоцтво.

4.4 Перелік питань до II модульно-рейтингового контролю знань студентів

1. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування відправлення експортного вантажу в закордонному порту.
2. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування відправлення експортного вантажу в вітчизняному порту.
3. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування відправлення вантажів на залізничному транспорті.
4. Додаткові вимоги до маркування вантажів, що поставляються на експорт.
5. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування відправлення вантажів автомобільним транспортом.
6. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування відправлення вантажів річковим та авіаційним транспортом.
7. Загальні положення транспортно-експедиційного обслуговування вантажів у дорозі.
8. Перелік операцій транспортно-експедиційного обслуговування вантажів у дорозі.
9. Перевантаження та перевірка вантажів у дорозі.
10. Досилання вантажів.
11. Експедиція прибуття імпортного вантажу в закордонному порту.
12. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування вантажів під час їх перевантаження в морських портах України на інші види транспорту.
13. Зміст рознарядження на відвантаження з порту імпортих вантажів.
14. Дисбурсментський рахунок та акт стояночного часу.
15. Транспортно-експедиційне та агентське обслуговування під час операцій з вивантаження та видачі вантажів на залізничному транспорті.

16. Особливості транспортно-експедиторських операцій з прибуття вантажів на автомобільному транспорті.
17. Особливості транспортно-експедиторських операцій з прибуття вантажів на річному транспорті.
18. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень навалювальних та насипних вантажів.
19. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень наливних та насипних вантажів.
20. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень швидкопсувних та небезпечних вантажів.
21. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень вантажів під медико-санітарним, ветеринарним, фітосанітарним контролем.
22. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень великовагових, громіздких і негабаритних вантажів.
23. Транспортно-експедиційне обслуговування перевезень у супроводі провідників відправників вантажу (одержувачів), вантажів з оголошеною вартістю.
24. Організація претензійної роботи.
25. Експедиторське доручення на оформлення претензій і позовів.
26. Відповідальність сторін за порушення умов перевезень вантажів.
27. Визначення транспортних витрат при перевезенні вантажів різними видами транспорту.
28. Розрахунок транспортної складової ціни товару.
29. Резерви зниження транспортних витрат.
30. Ліцензування і стандартизація транспортно-експедиторської діяльності.
31. Акумуляція транспортної інформації.
32. Банківське і фінансове забезпечення операцій.
33. Відповідальність експедитора і транспортного агента і її страхування
34. Транспортна документація при міжнародних автомобільних перевезеннях.
35. Акти при порушенні умов договору перевезення.
36. Характеристика й умови застосування процедури МДП.
37. Суб'єкти претензійних відносин.
38. Зміст претензії.
39. Терміни пред'явлення претензій.
40. Порядок розгляду претензій.
41. Терміни пред'явлення позовів.
42. Зміст позову.

4.5 Перелік питань до екзамену

До семестрового контролю-іспиту винесені питання I і II модульно-рейтингового контролю знань.

5 ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

5.1. Основна та додаткова література

Основна:

1. Плужников К.И. Транспортное экспедирование: [учебник] / К.И. Плужников. – М.: Рос-Консульт, 1999. – 576 с.
2. Ченцов К.П. Транспортно-экспедиционное обслуживание предприятий и организаций / К.П. Ченцов. – К.: Техника, 1979. 143 с.
3. Миротин Л.Б. Транспортная логистика / Л.Б. Миротин. – М.: МАДИ, 1996. – 328 с.
4. Милославская С.В., Плужников К.И. Мультимодальные и интермодальные перевозки: [учеб. пособие] / С.В. Милославская, К.И. Плужников. – М.: РосКонсульт, 2001. – 368 с.
5. Международные транспортные организации: справочник/ В.И. Арсенов, К.А. Бекашев, В.Н. Галич и др.; Под ред. В.В. Серебрякова. – М.: Транспорт, 1986. – 584 с.

Додаткова:

1. Наказ міністерства транспорту України від 14 жовтня 1997 року №363 «Про затвердження правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні»: за станом на 1 січня 2011 р. / Міністерство транспорту України. – Офіц. вид. – К.: Мінтранс України, 2011. – 98 с. – (Бібліотека офіційних видань).
2. Демський Е.Ф. Транспортне право України: [навчальний посібник] / Е.Ф. Демський, В.К. Гіжевський, С.Е. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 380 с.
3. Додонкин Ю.В. Таможенная экспертиза товаров/ Ю.В. Додонкин, И.А. Жебелева, В.И. Криштафович – М.: Академия, 2003. – 272 с.
4. Закон України «Про автомобільний транспорт»: за станом на 1 січня 2011 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2011. – 100 с. – (Бібліотека офіційних видань).
5. Егиазаров В.А. Транспортное право: [ученик] / В.А. Егиазаров. – М.: Юстицинформ, 2008. – 592 с.
6. Живолуп О. Лицензирование автоперевозок: учеб. пособие / О. Живолуп. – Х.: Фактор, 2002. – 576 с.
7. Ківалов С. В. Митна політика України / С.В. Ківалов, Б.А. Кормич. – Одесса : Юридична література, 2002. – 256 с.
8. Таможенная конвенция о международной перевозке грузов с применением книжки МДП (конвенция МДП). – М.: АСМАП, 2002. – 103 с.
9. Международные автомобильные перевозки: лицензирование и контроль. – М.: АСМАП, 1999. – 72 с.

Методичні посібники і вказівки:

1. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» (для студентів спеціальності 7.07010102, 8.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)» денної та заочної форм навчання) Частина 1 [Електронний ресурс] / укладачі А. В. Куниця, Ю. В. Артамонова, А. В. Меженков. – Електрон. дані. – Горлівка: ДВНЗ «ДонНТУ» АДІ, 2014. – 1 електрон. опт. диск (CD-R); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium; 32 MB RAM; WINDOWS 98/2000/NT/XP; MS Word 97–2000. – Назва з титул. екрану.

2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» (для студентів спеціальності 7.07010102, 8.07010102 «Організація перевезень і управління на транспорті (автомобільному)» денної та заочної форм навчання) Частина 2 [Електронний ресурс] / укладачі А. В. Куниця, Ю. В. Артамонова, А. В. Меженков. – Електрон. дані. – Горлівка: ДВНЗ «ДонНТУ» АДІ, 2014. – 1 електрон. опт. диск (CD-R); 12 см. – Систем. вимоги: Pentium; 32 MB RAM; WINDOWS 98/2000/NT/XP; MS Word 97–2000. – Назва з титул. екрану.